KULTUR STYRELSEN

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

LATINSKOLEN (TIDL.), STEGE

VORDINGBORG KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	04.04.2011
Besigtiget af:	Simon Harboe
Journalnummer:	2011-7.82.07/390-0001
Kommune:	Vordingborg kommune
Adresse:	Provstestræde 2, 4780 Stege
Betegnelse:	Latinskolen (tidl.), Stege
Fredningsår:	1924
Omfang:	*Det vinkelbyggede hus (senmiddelalder) samt det fritliggende udhus (ca. 1830) med hegnsmure.*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Bygningen ligger centralt i Stege, umiddelbart syd for kirken. Husets have ligger inden for kirkemuren, som er bygget sammen med forhusets østlige gavl.

Det énetages forhus, som vender mod Provstestræde, er dels grundmuret, dels opført i bindingsværk. Bygningen har rødt, teglhængt heltag med flere ældre ovenlysvinduer og to skorstenspiber i rygningen. Forhuset har mod gaden sort sokkel, rødmalet bindingsværk, gulmalede tavl, større, storsprossede vinduer og sugfjæl. Havesiden og gavlen mod øst er grundmurede, pudsede og gulmalede. I gavlen mod øst sidder en nyere havedør med termoruder. Mod vest er forhuset bygget sammen med tværhuset, som ligger med gavlen mod Provstestræde. Tværhuset er en enetages, grundmuret bygning med gavle i bindingsværk, rødt teglhængt heltag og en skorstenspibe i tagryggen. Mod øst har tværhuset trukket gesims og sugfjæl.

For- og tværhus har i det indre et nyere, åbent rumforløb med flere gennemgående stuer og nyere overflader på gulve, vægge og lofter. Køkkenet er placeret i forhuset ud til den østvendte gavl. I enkelte rum er synlige bjælker bevaret. Vinduerne har termoforsatsruder. En spindeltrappe i metal fører fra tværhusets stue til loftsetagen, som er ét sammenhængende rum med efterisolerede vægge og ældre tagvinduer. Dele af en ældre tagkonstruktion er synlig.

Udhuset er en énetages bindingsværklænge med sort sokkel, rødmalet bindingsværk, gulmalede tavl, sugfjæl og rødt teglhængt heltag. Bygningen har opsprossede vinduer og revledøre samt en skråt afskåret gavl, som følger Provstestræde. Udhuset anvendes aktuelt til opbevaring.

Hegnsmurene forbinder tværhuset med udhuset og skaber et lukket gårdrum mellem de to bygninger. Muren mod Provstestræde er grundmuret, pudset og gulkalket, med sort sokkel og en afsluttende række røde tagsten. Mod udhuset findes en større port. Muren mod smøgen i nord er af marksten og afsluttet af en række røde tagsten.

BYGNINGSHISTORIE

Forhuset er fra 1825 og er bygget til beboelse. Det grundmurede tværhus er formentlig fra middelalderen. Det blev forkortet med to fag i 1815 og samtidig blev gavlene opført i bindingsværk. Tværhuset har i middelalderen fungeret som latinskole og fra 1701 som fattigskole. Siden 1825 har bygningen fungeret som malerværksted, hestestald og muligvis som smedje. Siden 1878 har tværhuset fungeret som beboelse. Udhuset er opført i år 1830 til småkreaturer. For- og tværhus blev gennemgribende moderniseret i midten af 1970erne

KILDER

Stege inden for volden, fredningsstyrelsen og Møns kommune 1981.

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Forhusets østlige gavl er bygget sammen med kirkemuren og det er netop bygningernes indbyrdes relationer og tætte kontakt til kirken, som udgør ejendommens væsentligste miljømæssige værdier, idet bygningerne og murene er med til at sikre og opretholde et historisk kulturmiljø omkring kirken.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Bygningernes og murenes kulturhistoriske værdier knytter sig til den mindre skala og de til omgivelserne tilpassede volumener, som tydeligst viser sig i udhusets skæve gavl, der følger det middelalderlige gadenets forløb. Hertil kommer det ældre bindingsværk og de ældre tagkonstruktioner.

ARKITEKTONISK VÆRDI

De arkitektoniske værdier ved Provstestræde 2 relaterer sig i det ydre til bygningernes og de to mures velbevarede, traditionelle købstadsarkitektur med sorte sokler, bindingsværk, grundmuring og næsten ubrudte tagflader med traditionelt udformede skorstenspiber.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I det ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningernes og murenes indbyrdes relationer, tætte kontakt til kirken samt traditionelle fremtræden i form af bindingsværk, grundmuring og næsten ubrudte tagflader. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de tre bygningers ældre bygningsdetaljer, herunder de synlige bjælker og tagkonstruktioner. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

ANBEFALINGER

Det anbefales at længen mod Provstestræde på sigt kalkes, frem for silikatmales.
Det anbefales på sigt at udskifte de nyere vinduer og havedøren til vinduer og dør som i højere grad passer til bygningens alder og arkitektur.